

про правила та норми академічної доброчесності, рівень розвитку когнітивних процесів), мотиваційні (мотивація до навчальної діяльності, рівень домагань), індивідуально-психологічні (творчі здібності, самооцінка, впевненість), та соціально-ситуативні (ставлення викладачів та адміністрації до академічної доброчесності, складність завдань). Розуміння та подальше вивчення цих факторів дасть можливість розробити та впровадити нові підходи та стратегії для підвищення академічної доброчесності.

Список посилань

1. Тодорова І. С. Психологічні чинники толерантності студентів до академічної недоброчесності. *Психологія і особистість*. 2019. № 2, С. 116–131.
2. Cronan T. P., Mullins J. K., & Douglas D. E. Further understanding factors that explain freshman business students' academic integrity intention and behavior: Plagiarism and sharing homework. *Journal of Business Ethics*. 2015. 147(1). P. 197–220. DOI: 10.1007/s10551-015-2988-3
3. Waltzer T., Dahl A. Why do students cheat? Perceptions, evaluations, and motivations. *Ethics & Behavior*. 2022. 33(2), P. 130–150. DOI: 10.1080/10508422.2022.2026775

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-39>

ДОБРОЧЕСНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ В УМОВАХ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Воробель У. Б.

*старший викладач кафедри цивільно-правових дисциплін
Інститут права
Львівського державного університету внутрішніх справ
м. Львів, Україна*

З технологічним розвитком людства неминучим є вплив технологій на діяльність та життя самої людини. Створення нових засобів та технологій спрямоване на покращення та мінімізування зусиль, що затрачаються на здійснення поставлених перед людиною завдань, та досягнення конкретних цілей. Розвиток інтернету, запровадження нових технологій, глобалізація усіх сфер життя сприяло зародженню штучного інтелекту не лише як математичної моделі, алей як

прикладного механізму в повсякденній діяльності людини. Подальший розвиток штучного інтелекту неминуче призведе до його впливу на здатність людини здобувати нові знання, аналізувати їх та застосовувати. Безсумнівно вплине він як на кожного учасника освітнього процесу зокрема, так і на освітнє середовище в цілому. Питання в тому, який вплив буде мата така інтеграція на освітній процес, а також чи не порушуватиме це принципів академічної доброчесності.

Закон України «Про освіту» в статті 42 дає визначення категорії «академічна доброчесність». Відповідно до цієї статті академічна доброчесність проявляється перед усім у етичних принципах та законодавчих правилах, що покликані забезпечити довіру до результатів навчання або ж наукових досягнень. У цій ж статті у частині четвертій законодавець наводить вичерпний перелік обставин, що трактуватимуться як порушення академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман та інше) [1].

Аналіз положень ч. 4 ст. 42 Закон України «Про освіту» дозволяє зробити висновок, що нині застосування штучного інтелекту при написання наукової роботи будь-якого виду, не охоплюється диспозицією цієї норми закону.

М. О. Гром, досліджуючи застосування штучного інтелекту під час написання наукових робіт, робить висновок, що оскільки штучний інтелект, зокрема і нейромереже ChatGPT, оперує лише тими даними, що уже існують і відомі широкому загалу, і на їх підставі генерую певні тези, які по своїй суті не створюють нових ідей, положень або висновків, відповідно і використання результати його роботи не можна вважати плагіатом [2].

На нашу думку, відсутність такої дії як використання результатів штучного інтелекту та нейромареж, зокрема ChatGPT, в переліку законодавчо визначених обставин, що становлять порушення академічної доброчесності, не означає, що самі етичні принципи академічної доброчесності не будуть порушені, адже їх використання підриватиме довіру до тих результатів, що будуть отримані у підсумку наукової діяльності.

Однак ми не заперечуємо самої можливості використання штучного інтелекту під час навчання чи наукової діяльності як інструменту для збору, опрацювання та структурування певних даних, як засобу акумулюванням вже існуючої інформації, її сортуванні і виділенні запитуваної інформації. Аналіз ж таких даних, генерування нових теорій, підбиття підсумків має залишатися виключно за дослідником, саме це відповідатиме етичним нормам такого поняття як академічна доброчесність.

Список посилань

1. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2145-19> (дата звернення: 18.10.2023).
2. Гром М. О. Застосування штучного інтелекту під час написання наукових робіт. *Академічна доброчесність: правові проблеми* : матеріали Всеукр. круглого столу (Одеса, 26 трав. 2023). Одеса, 2023. С. 37–41.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-40>

ДОБРОЧЕСНЕ ВИКОРИСТАННЯ СНАТGTP ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ОК «АКАДЕМІЧНЕ ПИСЬМО ТА РИТОРИКА»

Галицька О. Б.

*докторка філософії, доцентка,
доцентка кафедри німецької філології*

*Волинський національний університет імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна*

Від часу прилюдної лекції «Доброчесне використання штучного інтелекту в академічній сфері» минув рік, який дозволив глянути на проблему використання штучного інтелекту (далі – ШІ) у вищій освіті з деякої відстані та врахувати евристичний потенціал категорії «ChatGPT» як особливого інструменту ШІ (пор. [2; 4]). Концепція розподілу формацій ChatGPT пройшла, на нашу думку, достатню апробацію на основі обговорення серед здобувачів вищої освіти у межах викладання освітнього компонента (далі – ОК) «Академічне письмо та риторика». Здобувачі вищої освіти (далі – ЗО) відповідали під час дискусії на такі запитання: *Які програми ШІ Ви використовуєте? Чи можуть інструменти ШІ вказуватися як автор есе, статті, ВКР? Чи несуть автори/ки повну відповідальність за ті частини рукопису, які було створено за допомогою інструменту ШІ? Як цитувати, наприклад, ChatGPT (APA Style)?* [1, с. 82–84].

Ми дійшли до висновку, що випуск ChatGPT від OpenAI призвів до того, що посилюється інтерес ЗО до академічної доброчесності. Не слід забороняти ChatGPT у вищій освіті, як, наприклад, це було зроблено у державних школах Нью-Йорка та Сіетла, а слід доброчесно використовувати його. Хоча викладачі українських ЗВО і стикаються з обмеженими можливостями для оцінювання писемних робіт.